

Bij wijze van inleiding:

HET VERHAAL VAN EEN KLEIN JONGENTJE DAT INGEKNELD RAAKTE IN HET RADERWERK VAN DE JEUGDHULP

Arnold SCHAEK¹

Joey is een jongen van 5 jaar. Een kind dat evengoed jouw of mijn kind had kunnen zijn. Een lief kereltje, maar ook angstig en bij momenten onhandelbaar. Zo maar, lijkt het, explodeert hij. En dan heeft een opvoedkundige geen handen, woorden en stiltes genoeg om hem kalm te krijgen. Hij woont nu een viertal maand in een begeleidingstehuis en men vraagt zich af hoe het verder moet. Ook al heeft iedereen te doen met Joey, de kans bestaat dat men een beroep zal doen op een kinderspsychiatrie. Want het moet nog leefbaar zijn in dit huis. Met de andere kinderen die er verblijven, ook kinderen die zich enigszins veilig en geborgen willen voelen.

Joey is namelijk al aan z'n zevende, vreemde bed toe. Toen hij één jaar was, besliste men om Joey en z'n zus, na een opname in het ziekenhuis, in een crisispleeggezin te plaatsen, dit naar aanleiding van ernstig intra-familiaal geweld en een moeder met een ontkenkende psychiatrische problematiek.

Na een maand in het crisispleeggezin te hebben verbleven, kon hij terecht in een pleeggezin, z'n zus kon in een ander pleeggezin terecht. Na een half jaar gooide zijn pleeggezin de handdoek in

de ring. Wegens onhoudbare spanningen tussen het pleeg- en het natuurlijke gezin, en met daartussen een klein jongetje dat niet wist bij wie hij echt hoorde. Bij z'n mama?

Het pleeggezin bracht hem naar een CKG, een Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning, waar hij een jaar verbleef. Soms kwam z'n moeder en z'n oma, maar evengoed kwamen ze niet, ook al beloofden ze zoveel. Hij werd een beetje alleen op de wereld...

Maar ook al had hij het moeilijk, hij leek klaar te zijn om zich terug te hechten aan iemand, een gezin dat echt voor hem koos. Dus werd een nieuw pleeggezin gezocht en gevonden, waar hij uiteindelijk terecht kon. Maar door de littekens op z'n gekwetste zieltje, was hij zeer terughoudend en tegelijk testte hij uit hoe ver hij kon gaan in dit nieuwe gezin. Dat zorgde voor spanningen tussen de pleegouders, die na lang proberen, kozen voor hun eigen gezin en dus moest, hoe moeilijk die beslissing ook was, Joey weer weg.

Dus kwam ie terug naar het vroegere CKG. Met z'n knuffel en een valiesje. Daar bleef hij tot hij

1 Arnold Schaek is directeur van CKG Het Open Poortje te Schilde. Contact: ckghops@telenet.be.

terecht kon in het bovenvermelde begeleidingstehuis, een begeleidingstehuis dat een langdurig engagement wou opnemen, want terug naar huis gaan bleek geen optie.

Zoals vermeld, is Joey nu vier maanden in dit nieuwe huis. Een heel klein beetje verbonden met die nieuwe wereld rond hem, een beetje heel erg gekwetst, een beetje koud vanbinnen. Opgroeïend tot een puber, een adolescent en een volwassene, die de wereld zal instappen met die oude littekens en met een onverbonden gevoel.

Welke vragen rijzen als we het hebben over zorgcontinuïteit?

Mag en kan een kind zich hechten in een residentiële context? En geven we dan ook een mandaat aan tehuizen om hierrond te werken? Hoe zetten we in op een hechtingsgerichte leefomgeving?

Hebben we nood aan een hechtingsgericht expertisecentrum?

Is het niet zinvol dat organisaties beschikken over een breed pallet aan modules, teneinde zorg op maat te kunnen aanbieden?

Wat kunnen we leren uit de visie "Verbondenheid als antwoord op de-link-wentie" (A. De-puydt en J. Deklerck)?

Hoe kunnen we ten behoeve van het kwetsbare gezin netwerk-versterkend werken en/of ouderparticipatief werken binnen een residentiële context?

En als we dan toch moeten schakelen, wie blijft het kind nabij?

Zitten er ook mogelijkheden in een sterker partnerschap tussen pleegzorg en de doorverwijzers, want pleeggezinnen verdienen degelijke ondersteuning.

Het schakelmoment op zich: hoe kan dit belangrijke 'moment in time' met meer zorg voor het kind opgenomen worden?

Zou het niet zinvol zijn om een aantal kindercarrousel-casussen ten gronde te evalueren (zoals onderzoek dat kindertrajecten over jaren analyseert of kwalitatief onderzoek in dialoog met jongeren)?

Hoe gaan onze buurlanden om met zorgdiscontinuïteit?

Is het onthechtend verhaal ook niet een verhaal van aangeleerde hulpeloosheid? En wat is het effect op de morele ontwikkeling?

Kunnen we externe expertise inhuren als we 'vastzitten' met een residentieel geplaatste jongere?

Kan een sterker partnerschap tussen agent-schappen en sectoren mogelijkheden bieden?

De kindercarrousel beïnvloedt talloze aspecten van de jeugdhulp en is zodoende niet begrensd tot één sector...